

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ З ПОЗИЦІЙ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Проведений моніторинг наукових праць провідних вітчизняних науковців і практиків (О.М. Брадула, Р.Ф. Бруханського, С.Ф. Голова, І.В. Жиглей, П.Є. Житного, О.М. Кондратюк, О.П. Кундрі-Висоцької, П.О. Куцика, Н.О. Лоханової, Н.І. Петренко, М.А. Проданчука, Л.М. Пилипенка, О.І. Пилипенка, В.Ю. Царука) щодо місії бухгалтерського обліку в посиленні ефективності реалізації корпоративного управління, дозволяє стверджувати про відсутність єдиної та узгодженої позиції.

Ми повністю поділяємо наукову гіпотезу Царука В. Ю. щодо значення бухгалтерського обліку в посиленні ефективності реалізації системи корпоративного управління, яка дозволяє диференціювати чотири основні напрями його удосконалення [5, с. 81]:

1) теоретичний, який зумовлює доцільність розвитку концептуально-теоретичних засад бухгалтерського обліку з метою сприяння вирішенню проблем ефективного впровадження принципів корпоративного управління G20 / ОЕСР у практику діяльності корпорацій, а саме розвитку специфічних параметрів позитивної та контрактної теорії бухгалтерського обліку, спрямованих на вирішення як основної агентської проблеми, так і проблем асиметрії облікової інформації та зменшення обсягу трансакційних витрат;

2) технологічний вектор розвитку бухгалтерського обліку для забезпечення ефективної реалізації принципів корпоративного управління, який передбачає зокрема удосконалення технологічного забезпечення інформаційної бухгалтерської системи корпорації шляхом: а) посилення рівня інформаційної безпеки щодо функціонування бухгалтерської інформаційної системи в корпорації для мінімізації або ж повного уникнення інформаційної асиметрії стосовно різних груп стейкхолдерів; б) підвищення рівня оперативності формування й оприлюднення інформації бухгалтерського обліку; в) імплементація BI-засобів (business intelligence) з метою покращення обробки облікових даних і формування управлінських внутрішніх звітів для управління корпорацією; г) ідентифікації специфічних функцій стратегічного управлінського обліку [2, с. 7-18]; д) розробки комплексного інформаційного хабу корпорації на основі бухгалтерської системи у якості домінуючого джерела інформації для стейкхолдерів про результати діяльності корпорації (як варіант можна застосувати корпоративну стратегічну обліково-аналітичну систему підприємства [3, с. 13-19];

3) організаційний, який обумовлює необхідність удосконалення оргструктури обліку в корпорації відповідно до принципів корпоративного управління G20 / ОЕСР, та застосовується за наступними напрямками: а) теоретичне обґрунтування, розробка й удосконалення порядку формування і подання внутрішньої управлінської звітності для менеджерів різних рівнів управління корпорацією; б) розподіл сфер відповідальності з формування облікової політики корпорації й ефективного використання її інструментів для задоволення потреб стейкхолдерів; в) посилення етичної відповідальності працівників бухгалтерської служби корпорації; г) удосконалення порядку формування й публічної презентації звітності перед зовнішніми стейкхолдерами (фінансової, стратегічної, інтегрованої, про сталий розвиток і т.д.);

4) методичний, який стимулює трансформацію та розвиток методики бухгалтерського обліку активів, зобов'язань і капіталу корпорації у відповідності до принципів корпоративного управління G20 / ОЕСР шляхом забезпечення такої відповідності за рахунок: а) розкриття спектру інформації про реальні й потенційні ризики функціонування корпорації та стратегічні перспективи її діяльності; б) формування й оприлюднення комплексної інформації про екологічні та соціальні наслідки діяльності корпорації; в) поглиблення рівня аналітичності облікової інформації щодо базових елементів фінансової звітності; г) акцентування особливої уваги на пріоритетних об'єктах (корпоративні права, дивіденди, компенсаційні виплати і т.д.).

На основі розглянутих напрямів подальшого розвитку системи бухгалтерського обліку ми вважаємо доцільним акцентувати увагу на важливості модернізації тенденцій стосовно трансформації

національної облікової системи в Україні та її гармонізації з Міжнародними стандартами фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Бачення-2050: проект Всесвітньої ради підприємців зі сталого розвитку (WBCSD) URL: <http://ciba.org.ua/ua/news/61384/61396/?lang=ua>.

2. Бруханський Р. Ф. Ідентифікація специфічних функцій стратегічного управлінського обліку. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 1. С. 7-18. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.01.007>.

3. Бруханський Р. Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. Облік і фінанси. №1 (87). 2020. С. 13-19.

4. Царук В. Ю. Креативні облікові практики в корпоративних структурах. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 3-4. С. 37-45. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.03.037>.

5. Царук В. Ю. Принципи корпоративного управління та бухгалтерський облік: шляхи гармонізації. Облік і фінанси. № 4 (82). 2018. С. 77-83.